

FOTO: STEFFAN KAINELSEN, EKO

Formanden for Dansk Robot Forening, Leif Dalum, opfordrer industrien til at automatisere sig konkurrencedygtig.

Dansk industri halter på robotteknologi

Automatiseringen går langsommere end i nabolande

Automatisering

AF MARIANNE KRISTENSEN
marianne.kristensen@borsen.dk

Danske industrivirksomheder risikerer at blive slået hjem i spillet om høj konkurrenceevne, fordi industrien har været for sløv til at automatisere manuelle processer og udnytte gevinsten af industrirobotter i produktionen. Det koster dyrt på den europæiske konkurrencespillegæde, hvor vi halter langt bagefter

Danmarks største andel af industrirobotter står hos Lego, som har i alt 80 robotter. Den næststørste andel står Lindø Værftet for med 30 robotter. Resten er fordelt hos produktionsvirksomheder på tværs af brancher som eksempelvis Grundfos, tolletsædefabrikanten Pressalit og Novo Nordisk.

BørsenFakta

ter lande som Sverige, Finland og Benelux i antallet af industrirobotter i produktionen, viser dugfriske tal fra Danmarks Robotforening og FN's robotstatistik World Robotics 2001.

»Vi har oplevet en kraftig vækst i antallet af robotter herhjemme, men vi er slet ikke på niveau endnu med de lande, vi normalt sammenligner os med. Det er nødvendigt, at Danmark kommer med op, ellers flytter produktionen til lavtlønslande for at bevare konkurrencedygtige priser,« siger Leif Dalum, formand for Dansk Robot Forening og direktør for teknologiuudviklingsvirksomheden ProInvent.

Men hvis produktionen rykker udenlands, koster det i stedet på produktudviklingskontoen, for uden opsamling af viden er der heller ikke basis for at udvikle nye produkter, mener Leif Dalum. Industrirobotter kan of-

te erstatte ensformigt arbejde, som medarbejderne før måtte tage sig af. Det frigiver arbejdskraft til mere udviklende job, og robotterne er billige i drift, når først de kører. Det betyder billigere kostpriser og dermed forbedret konkurrenceevne.

Speederen i bund

Men automatiseringsprocessen tager et par år. Derfor mener Leif Dalum, at Danmark trods en stor vækst de seneste år skal holde foden helt i bund på robotspeederen for ikke at blive overhalet inden af vores nabolande. Antallet af industrirobotter i Danmark steg med 340 - eller 11 pct. - til knap 2100 stk. fra 2000 til 2001. Året før var stigningen på 24 pct.

De positive væksttal herhjemme ligger dog langt under de 56,4 pct., som vores svenske naboer er gået frem

med fra 1999 til 2000, som er de seneste tal i statistikken. Sverige har tre gange så mange med en robotpark i 2000 på over 6000 industrirobotter - heraf flest i landets bilindustri. I Norge oprustede man i samme periode sin mindre samling af industrirobotter med 70,2 pct. til i alt 540, mens Finland oplevede en mindre fremgang på 13 pct. i landets robotpark på 2600 stk. i 2000.

»Det tager et til to år, før man får gevinst af produktudviklingen. Derfor burde nogle have automatiseret, før økonomien gik mod lavkonjunktur,« siger formanden for Dansk Robot Forening.

Han forventer en fortsat fremgang i antallet af industrirobotter herhjemme på godt 15 pct. i 2003 men vurderer, at behovet ligger langt over med 1000 nye robotter om året, hvis vi skal nå vores europæiske naboer.

Forbrug af sprøjtegifte halveret

Agrokemi

AF BJARNE BANG
bjarne.bang@borsen.dk

Den danske miljø-succes, som handler om at begrænse brugen af sprøjtegifte på marker og i haver, kostede alene i fjor den danske agrokemi-branchen 11 pct. af sin omsætning. Markedet for sprøjtegifte er faktisk halveret herhjemme den seneste halv snes år.

»En økonomisk succes for branchen kan man vel ikke sige, det er. Men vi må indrette os på, at der ikke kan sælges planteværn, der ikke er brug for.«

»Kan vi ikke det, må man spørge sig selv, om branchen har en fremtid her i landet,« fastslår direktør Per Kristensen, brancheorganisationen Dansk Planteværn, der i går holdt årsmøde.

»Det har konsekvenser i form af konsolidering i branchen, afskedigelse af medarbejdere osv.«

»Men Danmark har valgt en kontant miljøpolitik, der bygger på fakta fra Bicheludvalgets arbejde. Og den støtter vi, så længe politikerne er med på, at det er fakta, der styrer udviklingen,« siger direktøren, hvis medlemmer dækker omkring 90 pct. af markedet herhjemme.

Periodeforskydning

Målt på det såkaldte aktive stof i midlerne gik salget af såkaldte planteværns-midler ned med syv pct., og udviklingen fortsætter dermed den langvarige nedadgående trend. I 2000 var der pludselig en stigning i de brugte mængder, hvilket forklares med periodeforskydninger - eksempelvis hvis større handler afsluttes sidst på året.

Brancheorganisationen har gjort op, at den samlede omsætning faldt til 565 mio. kr. i fjor. For bare to år siden var omsætningen tæt på trekvart mia. kr.

Det nye tal er altså en fjerdedel lavere.

Det globale planteværns-marked, inklusive såsæds- og bioteknologi, udgør omkring 33 mia. euro eller op mod 250 mia. kr.

Få styrer markedet

Markedet styres i dag af en halv snes multinationale udbydere. Og koncentrationen fortsætter. Når Bayers planlagte akkvisition af Aventis Crop Science bliver en realitet, vil de seks største firmaer fylde over 90 pct. Konsolideringen får i øvrigt også konsekvenser på organisationsplan.

Formanden for brancheorganisationen, markedschef Frank Rothweiler fra Bayer, oplyste i går, at den svenske søster-organisation Industrin för Växt- og Träskyddsmedel er inviteret til et nærmere samarbejde på skandinavisk plan.

**3v leje-lejlighed søges i
Indre by, Kbh N/Ø eller
Hellerup.**

Husleje max. 8.500 kr.
Omgående overtagelse.

Henv. billetmrk. 7469

COPENHAGEN
Marriott
HOTEL

- hvor forretning og fornøjelse forenes...

Mødepakke fra kr. 425,-
Værelser fra kr. 1.295,-

Ring og book på tlf. 88 33 13 01

Copenhagen Marriott Hotel · Kalvebod Brygge 5
DK-1560 København V · Tlf.: 88 33 99 00 · Fax: 88 33 99 99
www.marriott.com/cphdk

PostScript billede
(Annonce Type3.pdf)

DOIT GLOBAL

Global told- og
moms information

- Nye eksport markeder?
- Told regler for hele verden
- Import/eksport restriktioner
- Told og afgifts beregning
- Konsulent rapporter

Kontakt os for
yderligere oplysninger:

Doit Global A/S
Tlf.: 70 226 236
www.doit-global.com
info@doit-global.com